

zeći od činjenica da se nedovoljna zaštita na radu reflektira ne samo u vidu narušavanja zdravlja ljudi, već da uzrokuje i materijalne gubitke za radnu organizaciju, potrebno je da Sindikat ovom problemu posveti znatno veću pažnju.

Činjenica je, da su uvjeti rada u ribnjačarstvu, radi nemogućnosti uvođenja suvremene mehanizacije, izuzetno teški, jer se obavljaju ručno po svakom vremenu, tokom cijele godine u vodi. I pored primjene postojeće HTZ opreme broj bolovanja je veoma velik i kreće se 6% od ukupnog broja zaposlenih, a prosječan radni vijek iznosi 24 godine. Pored bolovanja tokom godine veliki broj radnika oboljeva od profesionalnih oboljenja, kao što su bolesti respiratornih organa, reumatična oboljenja i druga, te najčešće u mirovinu odlaze kao invalidi rada. Ilustracije radi navodim podatak sa ribnjačarstva Našice kao najstarije ribnjačarske organizacije u SR Hrvatskoj, gdje je u zadnjih deset godina otišlo u mirovinu 56 radnika, od toga 48 kao invalidi rada. Pored toga na ribnjacima u okviru Interesne zajednice za Slavoniju i Baranju radi znatan broj radnika kao invalidi III kategorije, što znatno utiče na produktivnost ovih radnih organizacija. Zato radni ljudi u slatkovodnom ribarstvu s pravom očekuju da će se Sindikat daleko više angažirati oko ishođenja beneficiranog radnog staža za pojedina radna mjesta u ovoj grani. Obzirom da su radnici u ovoj grani životno zainteresirani za daljnje poboljšanje životnih i radnih uvjeta, potrebno je više angažiranosti oko rješavanja problema društvenog i ličnog standarda, a posebno u rješavanju stambene politike, rekreacije i odmora. Re-

lativno mali broj ribnjačarskih organizacija je u stanju da osigura potreban broj stanova, te stambene probleme rješava uglavnom davanjem kredita za individualnu izgradnju, čime se samo djelomično rješavaju postojeći problemi. To je jedan od razloga što je fluktuacija radne snage velika.

Rekreacija i odmor u ovoj grani, s obzirom na teške uvjete rada moraju biti tretirani u drugačijem svjetlu, jer veliki broj radnika nije u mogućnosti da odvoja relativno velika sredstva iz vlastitog džepa u navedene svrhe. Zato Sindikat mora učiniti znatno više na iznalaženju rješenja za što povoljnije uvjete odmora i rekreiranja radnika.

I na kraju, drugarice i drugovi, želio bih istaći da rad sindikata u okviru OOUR-a i radne organizacije mora biti konkretniji i razumljiviji za radnike, nego što je bio do sada. S druge strane, nužno je na tom nivou osloboditi sredstva Sindikata od administrativnog načina raspodjele i omogućiti da radnici putem dogovaranja i formiranja interesnih zajednica, kako u okvirima OOUR-a, tako i grana djelatnosti, samostalno odlučuju i usmjeravaju ta sredstva na rješavanje zajedničkih problema. Na taj način bi se izbjeglo nagomilavanje problema, a, kao posljedica toga, njihovo parcijalno rješavanje, koje često puta nije adekvatno. Radnici u ovoj grani se nadaju da će u budućem radu Sindikata biti znatno više efikasnosti, što će se povoljno odraziti na daljnji tok razvoja samoupravnih odnosa u udruženom radu.

Šimunić Ivica, Sl. Brod

Sastanak stručne sekcije za pastrmsko ribnjačarstvo Jugoslavije

U organizaciji Poslovnog udruženja privrednih organizacija slatkovodnog ribarstva Jugoslavije i domaćina sastanka Ribarskog gazdinstva iz Prištine, održan je redovni godišnji sastanak Stručne sekcije za pastrmsko ribnjačarstvo Jugoslavije. Sastanak je održan u Istoku, pod predsjedništvom Vuletić Ing. Stevana, dana 1. 11. 1974. godine.

Pored ribarskih stručnjaka iz svih republika širom Jugoslavije, sastanku su prisustvovali i predstavnici organa vlasti i privredni rukovodioci iz opštine i SAP Kosova.

Sastanak je otvorio i pozdravio prisutne predstavnici domaćina drug Jeremije Dašić, direktor Ribarskog gazdinstva iz Prištine. Izražavajući zadovoljstvo što može u ime kolektiva i svoje lično ime pozdraviti prisutne na pastrmskom ribnjaku »Pastrmka« u Istoku, drug Jeremije Dašić želi svima prisutnima ugodan boravak u Istoku i plodan rad Sekcije. Zatim je predsjedavajući Ing. Stevan Vuletić u ime Sekcije posebno pozdravio prisutne goste iz društveno-političkih organizacija SAP Kosova i Skupštine opštine Istok.

Na predlog predsjedavajućeg utvrđen je sledeći dnevni red:

- 1.— Pastrmski ribnjak »Pastrmka«, Istok — rad i proizvodnja. Referent: Danilo Tanasković, upravnik ribnjaka.
- 2.— Proizvodni rezultati na pastrmskom ribnjaku »Morača«, Titograd. Referent: Dr Ing Đorđe Drečun.
- 3.— Utisci o salmonikulturi u SSSR-u. Referent: Siniša Mičić.
- 4.— Informacija o mogućnosti produkcije obojenog mesa u umjetnom uzgoju pastrve. Referent: Jakopović Lovorka dip. vet.
- 5.— Stanje na salmonidnim vodama SAP Kosova i potreba njihove repopulacije. Referent: Vladimir Naumov.
- 6.— Neka organizaciona pitanja Poslovnog udruženja, i
- 7.— R a z n o.

Na predlog predsedavajućeg dogovoreno je da se prvo pročitaju odnosno podnesu svi referati i prikaže film Dr Ing. Đordija Drecuna o uzgoju pastrmke, pa onda diskusija odvija po svim pitanjima — referatima.

Na poziv predsedavajućeg referat po prvoj tački dnevnog reda podnio je Danilo Tanasković, upravnik ribnjaka. »Pastrmka«. Svojim referatom drug Danilo Tanasković je izneo kratak istorijat razvoja ribnjaka »Pastrmka« u Istoku, upoznao prisutne sa sadašnjim stanjem na ribnjaku i problemima sa kojima se u svakodnevnom radu susreću i izneo planove daljnjeg razvoja ribnjaka, za čije je proširenje i rekonstrukciju projekat završen.

Zahvaljujući drugu Danilu Tanaskoviću na podnetom referatu, predsedavajući poziva Dr Ing. Đordija Drecuna da podnese svoj referat po drugoj tački dnevnog reda.

Svojim referatom na temu: »Proizvodni rezultati na ribnjaku Morača« drug Drecun je dao ukratko razvojni put ribnjaka i izneo proizvodne rezultate postignute na ribnjaku. Sa velikim interesovanjem praćeno je izlaganje Dr Drecuna o stalnom usavršavanju tehnološkog procesa proizvodnje i povećanju proizvodnje pastrmke po jedinici površine. Sa posebnim zadovoljstvom primljeno je saopštenje Dr Drecuna da su na ribnjaku »Morača«, zahvaljujući izvanrednim uslovima, stalnim usavršavanjem tehnologije proizvodnje i primeni najsavremenijih metoda uzgoja, uspešni za relativno kratko vreme da povećaju proizvodnju pastrmke od 5 kgr. po 1 m² korisne vodene površine na 43 kgr po 1 m² odnosno preračunato po hektaru od 5 vagona na 43 vagona konzumne pastrmke, što se može meriti sa danas najboljim rezultatima na svijetu.

Po trećoj tački dnevnog reda referat je podneo drug Siniša Mičić biolog u Zavodu za ribarstvo Ribarskog gazdinstva »Beograd«, Beograd. Iznoseći svoje utiske o salmonidnom ribarstvu SSSR na osnovu onoga što je obišao i video sa grupom jugoslovenskih ribarskih stručnjaka za vreme 15-to dnevnog boravka na specijalizaciji i čuo od odgovornih i merodavnih ljudi u SSSR-u drug Mičić je rekao, da je salmonidno ribarstvo u Sovjetskom savezu na veoma niskom nivou. Proizvodnja je veoma mala i jako skupa. Proizvodni se bez ikakve računice rentabilnosti, što je moguće samo tamo, gde se o ekonomici proizvodnje ne vodi računa.

Ističući da su od onog što je bilo planirano da se poseti i vidi u SSSR veoma malo videli, drug Mičić smatra da bi ubuduće stručne posete trebale drugačije i bolje organizovati.

Sa pažnjom je saslušao i saopštenje drugarice dipl. vet. Lovorke Jakopović o mogućnosti produkcije crveno obojenog mesa pastrmke, unošenjem karotina putem hrane u ishrani ribe. Po mišljenju drugarice Jakopović unošenje karotina u ishrani ribe daje odlične proizvodne rezultate i povoljno utiče na spolno sazrijevanje ribe.

Po petoj tački dnevnog reda, referat o stanju na salmonidnim vodama SAP Kosova i potreba njihove repopulacije, podneo je Ing. Vladimir Naumov, referent za lovstvo i ribarstvo u Sekretarijatu za poljoprivredu i šumarstvo SAP Kosovo.

Svojim referatom Ing. Vladimir Naumov je dao prikaz stanja voda u Kosovu i stanje riblje populacije pojedinih voda.

Na osnovu rezultata naučnih istraživanja drug Naumov je dao prikaz stanja voda i predlog potrebnih mera, koje bi trebalo preduzeti da bi se situacija u Pokrajini poboljšala. Drug Naumov smatra, da bi se u Istoku, na pastrmskom ribnjaku »Pastrmka«, trebalo organizovano ići na proizvodnju mlađa domaćih autohtonih vrsta riba, radi poribljavanja voda, što bi s obzirom na orijentaciju i potrebe bilo i ekonomski najcelishodnije.

Nakon podnetih referata prikazani su filmovi o uzgoju pastrmke, radeni u režiji Dr Ing. Đordija Drecuna. Uz prigodan komentar autora, filmovi su praćeni sa posebnim interesovanjem i primljeni su sa posebnim zadovoljstvom.

Posle prikazivanja filmova predsedavajući Ing. Stevan Vuletić otvara diskusiju po podnetim referatima. Od diskusije većeg broja diskutata, posebno ističemo sledeće:

Ing. Cvjetan Bojčić je, nakon osvrta na neke aspekte vezane za uzgoj ribe i unapređenja grane, insistirao da se smelije ide na primenu savremenih uzgojnih mera, uz širu primenu mehanizacije na ribnjacima. Tehničke nedostatke pojedinih ribnjaka bi trebalo brže otklanjati, kako bi mehanizacija našla svoju punu primenu, čime bi se u mnogome doprinelo bržem povećanju proizvodnje i smanjenju troškova proizvodnje.

Udruženje je na ovogodišnju sajamsku priredbu dovelo dosta proizvođača opreme, ali je odziv i interes bio dosta slab, zato Ing. Bojčić poziva sve zainteresovane da svoje zahteve i potrebe dostave Udruženju

Po mišljenju druga Bojčića, plasman ribe se može i treba rešavati na više načina. Pored klasičnog načina prodaje, po mišljenju Ing. Bojčića, treba u buduću posebnu pažnju posvetiti preradi ribe, koja je u poslednje vreme sve aktuelnija i atraktivnija. Naročito je interesantna dimljena i vruće dimljena pastrmka za brzu potrošnju, za šta bi po mišljenju Ing. Bojčića bilo interesa, kako na domaćem, tako i na inostranom tržištu. Poseban značaj na planu plasmna pastrmke Bojčić pridaje saradnji sa sportskim ribolovcima, obzirom na sve veći značaj i razvoj sportsko ribolovnog turizma u Jugoslaviji.

Jeremije Dašić, je nakon upoznavanja prisutnih da su gotovi projekti za rekonstrukciju i proširenje ribnjaka »Pastrmka« u Istoku izneo osnovnu orijentaciju, kojom su se rukovali prilikom donošenja odluke o proširenju ribnjaka i izgradnji turističko-ugostiteljskih objekata. Moli prisutne da kao stručan i kompetentan auditorijum da svoje mišljenje o tehničkom rešenju i eventualne sugestije o orijentaciji, koje će im biti od velike koristi.

Dr Ing. Đordije Drecun se zalaže, da se u buduću na sastancima sekcija više raspravlja o praktičnim pitanjima, a čisto naučna i stručna pitanja rešavati na simpozijumima. Po mišljenju Dr Drecuna nekontrolisano građenje novih objekata za proizvodnju pastrmke može imati katastrofalne posledice za celokup-

no pastrmsko ribarstvo Jugoslavije. Problem je, po mišljenju Dr Drecuna, plasirati i sadašnju proizvodnju, a svakim danom niču novi ribnjaci u svim krajevima naše zemlje, bez ičijeg znanja i odobrenja. Dr Drecun smatra da bi Sekcija ili neki drugi organ morali da daju prethodno svoje mišljenje, a ne kao do sada, da se gradi i nekontrolisano troše društvena sredstva. Dr Drecun predlaže da se na jednoj od sledećih sednica Upravnog odbora Poslovnog udruženja slatkovodnog ribarstva Jugoslavije razmotri pitanje plasmana pastrmke i nekontrolisane izgradnje novih ribnjaka i donesu odgovarajući zaključci.

Po šestoj tački dnevnog reda, nakon izlaganja Ing. Cvjetana Bojčića o nekim organizacionim pitanjima Poslovnog udruženja, na predlog predsedavajućeg Ing. Stevana Vuletića donet je zaključak, da sve veće organizacije koje nisu učlanjene u Poslovno udruženje, podnesu molbe radi učlanjenja, a ostale manje organizacije plaćaju godišnju članarinu za članstvo u Sekciji od 2.000 dinara. Prijave i potrebne formulare, radi zadovoljenja zakonskih formalnosti oko učlanjenja dostaviće zainteresovanim Poslovno udruženje slatkovodnog ribarstva Jugoslavije.

Pod tačkom »Razno« Ing. Kira Apostolski, profesor Poljoprivrednog fakulteta iz Skoplja je predložio, da se na jednom od sledećih sastanaka Upravnog odbora Poslovnog udruženja razmotri pitanje proizvodnje hrane za ribu u Jugoslaviji, a Ing. Cvjetan Bojčić upozorio sve organizacije na obavezu planiranja i zamolio sve prisutne predstavnike ribarskih organizacija da svoje planove blagovremeno dostave nadležnim komorama, a jedan primerak Poslovnom udruženju radi objedinjavanja perspektivnog plana razvoja slatkovodnog ribarstva Jugoslavije.

Na osnovu diskusije i datih predloga doneti su sledeći:

ZAKLJUČCI:

1. Na sledećem sastanku Upravnog odbora Poslovnog udruženja slatkovodnog ribarstva Jugoslavije staviti na dnevni red problem plasmana pastrmke i nekontrolisane izgradnje novih pastrm-

skih ribnjaka. O donetim zaključcima obavestiti sve zainteresovane organizacije slatkovodnog ribarstva Jugoslavije.

2. U interesu grane slatkovodnog ribarstva i jačeg poslovnog povezivanja preko Poslovnog udruženja nalaže se svim većim ribarskim organizacijama članovima Sekcije za pastrmsko ribnjačarstvo Jugoslavije da se obavezno učlane u Poslovno udruženje.
3. Sve manje ribarske organizacije, zavodi, fakulteti i ostale organizacije — članice Sekcije, plaćaće 2.000 dinara na ime godišnje članarine, koja se isključivo troše namenski prema odluci Upravnog odbora za održavanje stručnog časopisa »Ribarstvo Jugoslavije« i drugih zajedničkih potreba.
4. Nalaže se Birou Poslovnog udruženja da odmah pošalje svim organizacijama prijave za učlanjenje i sve ostalo potrebno radi zadovoljenja zakonskih propisa i formalnosti oko učlanjenja u Udruženje i Sekciju.
5. Sve podnete referate štampati u časopisu »Ribarstvo Jugoslavije«. Nalaže se referentima da svoje referate pripreme za štampu i dostave redakciji časopisa radi štampanja.
6. Sledeći sastanak Stručne sekcije za pastrmsko ribnjačarstvo Jugoslavije održati u V ili VI mesecu 1975. godine u Mariboru. Domaćin sastanka biće »Agrokombinat«, Maribor. Dnevni red sastanka utvrdiće se naknadno.

Sa zadovoljstvom se može konstatovati da je sastanak bio dobro organizovan i da je protekao u radnoj atmosferi. Može se takođe sa sigurnošću utvrditi da će postignuti dogovori ribara i izmene iskustava, imati pozitivan uticaj na dalji razvoj salmonidnog ribarstva Jugoslavije, i ribarstva uopšte.

U izvanrednoj i prijatnoj atmosferi većini učesnika pružila se prvi put prilika da upoznaju pastrmski ribnjak u Istoku, pa će zahvaljujući izvanrednoj organizaciji i gostoprimstvu domaćina, ovaj sastanak ostati svima u veoma prijatnoj uspomeni.

Ljubomir Vujačić

Ribnjak »Pastrmka« — Istok

Ribnjak pastrmka posluje kao E. J. ribarskog gazdinstva Priština, a nalazi se ispod obronaka Prokletija, lociran na periferiji varošice Istok, gde je i sedište istoimene opštine. Ribnjak se snabdeva vodom iz Istočke reke, koja je jedna iz takozvanog metohiskog rečnog sliva, u koji spada Beli Drim, Pećska Bistrica, ločanska Bistrica, Dečanska bistrica, kao i sve reke severne metohije čiji su izvori, kao i ovaj, na ograncima Prokletija i pripadaju jadranskom slivu.

Udaljen je od Kos. Mitrovice 50 km, Prištine 80 km, Peći 25 km, Djakovice 60 km, Prizrena 90 km.

Ribnjak je izgrađen u prvoj fazi 1963. god., kada je počela i proizvodnja na površini od 2452 m², od čega otpada na bazene za mladž 92 m², a ostalo je za tovišite. Takođe je izgrađeno i mrestilište u sklopu upravne zgrade.

Voda je dovedena iz Istočke reke, čiji je izvor udaljen od ribnjaka 663 metara. Prvobitno rešenje dovoda